

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2015/16:1470

av Said Abdu m.fl. (FP)

It

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om it och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det största skiftet som vi upplevt sedan industrialiseringen är sannolikt digitaliseringen. Den påverkar alla samhällssektorer, ofta på ett genomgripande och omvälvande sätt. Två huvudsakliga faktorer driver på denna utveckling: den återkommande fördubblingen av datorernas processorkraft samt att hela mänskligheten håller på att kopplas ihop.

Moore's lag, myntad av Intels grundare Gordon Moore, säger att antalet processorer på en viss yta kommer att dubblas i antal ungefär vartannat år, samtidigt som kostnaden för dessa halveras. Denna lag har hittills stämt mycket väl och dubblingarna har nu kommit så långt att varje steg framåt är mycket stort. Kraften i denna exponentiella utveckling gör att teknik som vi för några få år sedan trodde låg långt in i framtiden, som självkörande bilar, nu är alldeles runt hörnet.

I år är cirka tre miljarder människor ihopkopplade via datorer och smartphones. År 2020 visar prognoser att cirka sex miljarder människor, nästan hela mänskligheten, kommer ha en smartphone och därmed vara ihopkopplade med varandra. Förutom att alla dessa människor får enkel tillgång till all den kunskap och information som finns att nå via internet, så kommer allas våra idéer och tankar spridas och brytas mot varandra, för första gången någonsin.

Dessa två huvudfaktorer gör att farten i teknikutvecklingen – och därmed samhällsutvecklingen – sannolikt kommer öka dramatiskt. För mänskligheten innebär det fantastiska möjligheter, men självfallet också stora utmaningar.

Liberal politik på it-området handlar om att möjliggöra och skapa förutsättningar för en ökad it-användning. Det övergripande statliga ansvaret är att verka för en god infrastruktur för kommunikation – anpassad till det moderna, globala samhället. Tyngdpunkten ligger på tillväxt, tillgänglighet, integritet, säkerhet och användbarhet.

Sverige ska vara en föregångare vad gäller it-tjänster, och staten ska fortsätta ta sitt ansvar för att medfinansiera bredbandsutbyggnad utanför städer och i glesbygd.

I dag har Sverige en stark position inom it-området, men många som bor i lands- och glesbygd har fortfarande inte tillgång till bra bredband. Folkpartiet liberalerna och Alliansen har tagit fram en bredbandsstrategi med målet att hela Sverige ska ha bredband i världsklass. Under åren 2012–2014 avsattes 1,1 miljarder kronor för att bygga ut bredband på landsbygden. Vi anser att satsningarna behöver fortsätta för att möjliggöra bättre it-kapacitet såväl i städer som i glesbygd. För att kompensera för höga utbyggnadskostnader utanför städerna och i glesbygd ska staten vid behov fortsätta medfinansiera sådan utbyggnad.

Ny teknik ställer nya krav på upphovsrätten. Vi tycker att det behövs en ny och modern upphovsrättslag med bättre balans mellan upphovsrättshavarens intressen och allmänintresset.

Bitcoin är ett protokoll för att överföra värde via internet utan en mellanhand. Förutom rena kontantaffärer så innehåller alla pengatransaktioner, eller överföringar av annat värde, någon form av mellanhand, oftast en bank. Att ta bort mellanhanden kan tyckas odramatiskt, men med tanke på att hela det finansiella systemet baseras på ett förtroende för banker och finansinstitut som mellanhänder, så är det en potentiellt mycket stor förändring.

Bitcoin gör det möjligt att skicka pengar, eller annat värde som exempelvis ägarbevis och avtal, över hela världen på några sekunder och med mycket låga kostnader.

Denna utveckling kan leda till att nuvarande regelsystem kan behöva ses över för att göra det möjligt för den här utvecklingen att ske, samtidigt som vi säkrar möjlighet att förhindra brottslighet.

Framförallt inom it-området har något som kallas ett agilt arbetssätt utvecklats. Detta har skett i kontrast till den s.k. vattenfallsmetoden, där uppdragsgivaren skriver en detaljerad kravspecifikation och en beräknad tidsåtgång och sedan överlämnar denna till uppdragstagaren att utföra. Denna metod har i huvudsak använts för fysiska produkter, men fungerar sämre i programvaruutveckling. Därför togs ett agilt arbetssätt fram, som innebär nära samarbete mellan uppdragsgivare och utförare, där man förändrar kravspecifikation under projektets gång beroende på exempelvis användarnas synpunkter. Därmed kan innehållet i projektet ändras och tiden för genomförande bli kortare eller längre. I ett kontrakt utan flexibilitet blir det svårt att hantera. Därför har

även agila kontrakt utvecklats mellan företag främst inom it-sektorn. Inom offentlig sektor finns emellertid inga sådana kontrakt, vilket försvårar för utveckling av programvara inom kommunal eller statlig verksamhet. Agila kontrakt inom offentlig sektor skulle innebära att digitala lösningar kan utvecklas mer kostnadseffektivt och även att slutprodukterna blir bättre för användarna. Vi föreslår därför att staten tar fram standardkontrakt som myndigheter, kommuner etc. kan använda samt informationsinsatser.

Folkpartiet liberalerna anser att vi bör införa ”nätneutralitet” och se till att vertikalt ägande inte innebär en maktkoncentration som begränsar och blockerar tjänster på internet. Se till att internetleverantörer inte har direkt ägande och inflytande över innehåll och tjänster. Om inte det garanteras skapas en skev konkurrenssituation som kan riskera att internet blockeras eller begränsas för konsumenterna. Det är ett grundläggande samhällsintresse att värna ett öppet internet och nätneutralitet. Detta bör uppnås genom bland annat tydliga regler mot konkurrenshämmande och trafikprioriterande åtgärder från operatören.

Said Abdu (FP)

Lars Tysklind (FP)

Mathias Sundin (FP)

Tina Acketoft (FP)

Erik Ullenhag (FP)

Emma Carlsson Löfdahl (FP)

Birgitta Ohlsson (FP)

Christer Nylander (FP)